



## Splošni napotki pri uporabi osebne zaščitne opreme

Pri obravnavi vseh pacientov je zelo pomembno samozaščitno obnašanje in namestitvev zaščitne maske vsem pacientom ob prvem stiku, v nadaljevanju oskrbe pa po potrebi.

**Sama oprema ne zagotavlja varnosti, če jo nepravilno uporabljamo.** Razkuževanje rok je tisti osnovni ukrep, ki omogoča varno delo. Zelo pomembno je tudi seznaniti zaposlene s pravilno uporabo opreme – oblačenje in slačenje ter s pravilno tehniko razkuževanja rok. Še tako sofisticirana oprema ne pomaga, če je ne znamo uporabljati in ne vemo, kdaj razkužiti roke. Številni vizualni pripomočki so na voljo na spletu, na svetovnih in domačih straneh, potrebno si je vzeti čas in to pogledati, po potrebi organizirati izobraževanje.

### **NUJNO je upoštevanje 5 trenutkov za higieno rok po priporočilih WHO:**

- Pred stikom s pacientom
- Pred čistim / aseptičnim opraviлом
- Po možnem stiku s telesnimi tekočinami / izločki
- Po stiku s pacientom
- Po stiku s pacientovo okolico

Rokavice moramo menjati med bolniki, z njimi ne prijemamo svojih delovnih površin potem, ko smo rokavice kontaminirali, vse površine redno dezinficiramo, takoj po uporabi rokavic, si razkužimo roke. Predmete, ki so bili v stiku z bolnikom – npr. stetoskop po uporabi razkužimo.

**Maske ne prilemamo na sprednem delu, če pa že to naredimo – razkužimo roke.** Kirurško masko menjamo na 2 uri. V primeru, da je maska mokra/umazana, jo je treba zavreči takoj. Pomembno je tudi, da ima bolnik s simptomi (kašelj ipd..) zaščitno masko. Prostore in vozila skrbno zračimo, vse površine pa prebrišemo z alkoholnim razkužilom.

V primeru, da priporočene zaščitne opreme ni na razpolago, je možno uporabiti alternativo npr. kirurška maska in vizir (obrazna maska), očala so lahko različnih vrst (npr. kolesarska ipd), vizirji pa lahko obrazni štiti (npr. za varilce). Kot zaščita uniforme, se lahko uporabi tudi običajni plašč iz blaga ali kombinezon z manjšo stopnjo zaščite (4,5,6). Po končanem delu plašč odstranimo, med obravnavo posameznih bolnikov pa takrat, ko je plašč kontaminiran. Z njim ščitimo našo uniformo. Za zaščito pred obrizganjem lahko uporabimo plastični predpasnik z rokavi, ki ga menjamo, kombinezon ali plašč pod njim ostane čist.

### **Standard osebne zaščitne opreme za obravnavo pacientov s Covid-19 v zdravstvenih zavodih. VSAK ZDRAVSTVENI DELAVEC V STIKU Z BOLNIKI NOSI VSAJ KIRURŠKO MASKO**

IZVAJALCI	Vrsta zaščite	Opombe
Bolnišnice	Po protokolu bolnišnic: <ul style="list-style-type: none"><li>• FFP2/3,</li><li>• očala, ki tesnijo,</li><li>• zaščitni plašč / kombinezon</li><li>• nitrilne rokavice</li></ul> <p>Pri pregledu v ambulanti ali kratkotrajnem stiku (razdeljevanje hrane, per os terapije, menjava</p>	

	infuzije,..) <ul style="list-style-type: none"> <li>• maska IIR + vizir / očala in predpasnik,</li> <li>• preiskovalne rokavice</li> </ul>	
Zdravstveni dom	Vstopne ambulante za Covid-19, pri jemanju brisa: <ul style="list-style-type: none"> <li>• FFP3,</li> <li>• očala, ki tesnijo,</li> <li>• zaščitni plašč / kombinezon,</li> <li>• nitrilne rokavice.</li> </ul> Pri pregledu pacienta malo verjetno za Covid-19: <ul style="list-style-type: none"> <li>• maska IIR + vizir / očala</li> <li>• predpasnik,</li> <li>• preiskovalne rokavice</li> </ul>	Oprema, razen rokavic, se ne menja za vsakim bolnikom. Celoten delovni čas (8ur) se lahko uporablja eno opremo, če si jo v času odmora pravilno sleče in nato po pravilnem postopku obleče (sicer vsaj 4 ure en zaščitni komplet)
	Administrativne ambulante v ZD: <ul style="list-style-type: none"> <li>• ob rednem delu ne potrebujejo posebne dodatne zaščitne opreme;</li> </ul>	V administrativnih ambulantah je mišljena oskrba bolnikov s posveti po telefonu.
Nujna medicinska pomoč	Za vse nujne intervencije mobilnih enot na terenu, za prevoze pacientov s Covid-19: <ul style="list-style-type: none"> <li>• FFP2/3,</li> <li>• očala, ki tesnijo,</li> <li>• zaščitni plašč ali kombinezon ,</li> <li>• nitrilne rokavice.</li> </ul> Za prevoze bolnikov in oskrbo bolnikov na domu, malo verjetno za Covid-19: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bolnik dobi masko,</li> <li>• Reševalec/zdravnik ima masko IIR z vizirjem, v primeru lažjih posegov pri bolniku uporabi zaščitni plašč in nitrilne rokavice</li> </ul> Za prevoze bolnikov brez Covid-19: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kirurška maska</li> </ul> Čiščenje/razkuževanje vozila mora biti izvedeno po vnaprej pripravljenem protokolu	V primeru kritičnega posega pri bolniku (intubacija, inhalacije...) mora reševalec / zdravnik uporabiti FFP3
Zobozdravstvo	<ul style="list-style-type: none"> <li>• FFP2/3,</li> <li>• vizir (če vizirja ni, očala, ki tesnijo),</li> <li>• zaščitni plašč,</li> <li>• nitrilne rokavice.</li> </ul>	Za vstopne točke, kjer se izvajajo nujne zobozdravstvene storitve.
Zasebne zdravstvene ambulante	Velja enako navodilo kot za zdravstveni dom.	
Domovi starejših občanov	Če ni pozitivnih primerov v domu: <ul style="list-style-type: none"> <li>• uporaba osnovne osebne varovalne opreme in delovnih oblačil</li> <li>• kirurška maska</li> <li>• maska in vizir ob nastajanju aerosola</li> </ul> Če so pozitivni primeri v domu, se jih kohortno izolira in tisti, ki jih negujejo, naj uporabljajo enako opremo, kot je predvidena za bolnišnice	Delo je treba organizirati tako, da osebje, ki skrbi za uporabnike z virusom SARS-CoV-19 v izolaciji, ne bo prehajalo na oddelke/sobe, kjer so nameščeni ostali uporabniki.